

Majava Jarkko: Kuntien poliittiset johtamis- ja päätöksentekojärjestelmät muutoksessa

Suurimmassa osassa Suomen kuntia poliittisten johtamis- ja päätöksentekojärjestelmien uudistaminen on parasta aikaa käynnissä. Lähtökohtana uudistamiselle on omassa kunnassa havaittujen kehittämistarpeiden lisäksi maakuntauudistuksesta johtuva kunnan roolin muutos ja tehtävien väheneminen. Erään kunnan uudistukselle asetetuissa tavoitteissa kiteytyy hyvin monessa kunnassa pohdittuja asioita, miksi ja mitä nyt ollaan tekemässä:

”Tavoitteena on valmistautuminen tulevaisuuden kuntaan, hallintojärjestelmän yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen, uuden kuntalain vaatimusten täyttäminen, valtuuston ja hallituksen strategisen roolin korostaminen”

Keskeisiä selvityksen perusteella tehtäviä havaintoja ovat:

- Sekä lautakuntien että luottamushenkilöpaikkojen määrät ovat vähentyneet kunnissa selvästi. Edelleen kehitys näyttäisi kulkevan siihen suuntaan, että edustuksellinen demokratia toimii vähemmällä määrällä toimielimiä ja luottamushenkilöpaikkoja.
- Tulevaisuuden kuntien rooleissa korostuu hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen. Tämä näyttää vaikuttavan myös tuleviin organisaatorakenteisiin mm. siten, että kunnat organisoivat toimintaansa elinvoima- ja hyvinvointilautakuntien mukaisesti.
- Kunnissa korostuvat organisaatiomuutosten lisäksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen toimiva yhteistyö, verkostojohtaminen ja verkostojen hallinta sekä kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.

Arttu2 -tutkimusohjelma

Kunnissa toteutettujen ja tulevien uudistusten arviointitutkimusohjelma 2014–2018 eli ARTTU2 on useasta osaprojektista koostuva tutkimuskokonaisuus. Sen tavoitteena on tuottaa systemaattista ja vertailukelpoista tutkimustietoa kuntia koskevien uudistusten ja kehittämistoiminnan vaikutuksista. Se selvittää, miten uudistukset ovat vaikuttaneet muun muassa kuntien palveluihin, talouteen, demokratiaan ja johtamiseen, henkilöstövoimavaroihin sekä yhdyskuntarakenteeseen ja elinvoimaan.

Ohjelmassa on mukana 40 tutkimuskuntaa, jotka edustavat erikokoisia ja -tyyppisiä kuntia eri puolilta Suomea. Tutkimuskunnat ovat Askola, Espoo, Hattula, Hirvensalmi, Hollola, Hämeenlinna, Inari, Jyväskylä, Kankaanpää, Keitele, Kemiönsaari, Keuruu, Kokkola, Kotka, Kurikka, Kuusamo, Lappeenranta, Lempäälä, Liperi, Mikkeli, Mustasaari, Nivala, Oulu, Paltamo, Parkano, Petäjävesi, Pudasjärvi, Raasepori, Raisio, Rautalampi, Salo, Sipoo, Säkyä, Tampere, Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa, Vimpeli, Vöyri.

Ohjelma on eri tutkimus- ja rahoittajatahojen yhteinen, ja sitä koordinoi Kuntaliitto. Lisätietoja ARTTU2-tutkimusohjelmasta: www.kunnat.net/arttu2

Va. Kehityspäällikkö Jarkko Majava, Kuntaliitto, email. Jarkko.majava@kuntaliitto.fi